

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Vásárolt győzelmek

Debrecen, augusztus 10.

Most, hogy vasárnap a miskolci déli kerületet újból sikerült a munkapártnak megszerezni, újból hallani fogja az ország a kormány-párt vezető-politikusainak nagyhangu, öntelt nyilatkozatait, hogy ime a nemzet minden alkalmat fölhasznál, hogy helyeselje a nemzeti munkapárt politikáját és még azok a kerületek is, amelyekben elsőben minisztert választották meg s amelyek mandátumáról a máshol is megválasztott miniszterek lemondtak, újból munkapárti képviselőket választottak meg.

Megint elhencegnek majd vele, hogy a nemzet igazolja lépten-nyomon a kormány politikáját. — Hát nézzünk szembe evvel az újabb diadallal, lássuk, vajjon mi van ennek a legujabb mungó-győzelemnek a kulisszái mögött.

Az ország közvéleménye nem láthatja távolról tisztán, hogy miképpen folytak le ezek az újabb választások, melyek az újabb győzelmek rugói, milyenek a körülményei, de nekünk, akiknek közvetlen közelből volt alkalmuk látni, figyelni ezt a közeli két választást,

tisztán látjuk, hogy ez a két győzelem éppen nem igazolása a kormány hazaáruló politikájának.

A napokban folyt le az iglói választás, amelyben a munkapárt jelöltje kapott többséget. De ez a többség csak úgy tudott létrejönni, hogy a kormánynak sikerült összekapálni Kossuthékkal, az országos Kossuth-párt napokon át bolondította a kerületet, hagyta szervezkedni az ottani kormánypártot és a legutóbb elárvalással valószínűsítő kezére játszotta az iglói mandátumot a kormánynak.

Ez az iglói diadal hiteles története és ez éppen nem a kormány politikájának az igazolása, hanem Kossuthék elvtelenségének a bizonyítása.

Vasárnap a miskolci déli kerületben volt választás, mert az ott megválasztott földművelésügyi miniszter nem tartotta meg az általános választásokon szerzett mandátumot. A munkapárt tudja jól, hogy a miskolciak neheztelni fognak, amiért a keservesen megválasztott miniszter faképnél hagyta őket s azért olyan jelöltet kerestek, akinek személyes viszonyai a siker reményével biztatnak.

Ezt az embert megtalálták a

miskolci államvasuti üzletvezető személyében, — aki ugyan előregedett, beteg magával tehetetlen ember, de akinek Miskolcon sok a személyes jóembere, de aki mögött félezernél több vasutas áll, akik közül a legtöbb bármely más munkapárti jelölttel szemben az ellenzéki jelöltre szavazott volna, de akik a legtökéletesebben lekötött helyzetben vannak a saját üzletvezetőjük, legmagasabb főnökükkel szemben.

A szerencsétlen beteg, öreg fő-tisztviselő váltig próbálkozott kibujni a nagy megtiszteltetés alól, hogy ő öreg, beteg ember, hogy neki teher lenne a képviselőség, hogy neki nem veszik hasznát a parlamentben, hanem hiszen az kell éppen, — hogy mennél hasznavehetőbb legyen annál kevesebb vizet zavar.

Szóval az elvénhedt üzletvezetőnek föl kellett lépnie és vasárnap meg is választották, miután behajtották az összes függő tisztviselőket és holtrészeggé itatták a félvárost.

Kapott pedig a munkapárt jelöltje vasárnap ezeregynéhány szavazatot, ami ötszázzal több, mint az ellenzéki jelöltre leadott szavazatok

A báróék, Mari meg a postás.

Irta: Andor Erzsé.

1.

Az ezredes tósztozott. A háziur egészségére. A háziasszony egészségére. Mindenki egészségére. Közben fitozofált is. Azt mondta, a legnagyobb dolog az egészség — a bor — meg a nők. A kis vézna báró, a háziur, az asztal végén ült. Már sokat ivott és mikor a nőkről volt szó, hirtelen felugrott. Sápadt arcát a vendégsereg felé fordította.

— A nők, igen — mondta — a nők, a legalacsonyabb rendű személyben — igen, mondjuk, még a cselédben is több erkölcs van — igen, több erkölcs, mint...

Dadogott. És nyiltan az asztalfőre nézett. Az asszony szemét kereste. A háziasszony szemét. A feleségét.

A vendégek éljeneztek. Mindegyikben volt annyi tapintat, hogy nem értette meg, hogy a báró a feleségére céloz. A báróné egy percig szembenézett az ura merev tekintetével, aztán nagy vörös frizurás fejét nevetgélve dugta közel a főhadnagyhoz:

— Gondolja, hogy a bárónak igaza van?

A főhadnagy, aki már négy hete ostromolta a szép asszonyt, roppant szellemesen

vágta ki: — Végén csattan az ostor.

A báróné felhuzta az orrát: — Fidonc. Ekkor már a kis báró is leült, a vendégek kocintottak.

A merev főtartású inas a fécánt hordta körül.

2.

Künt a cselédszobában sötét volt. Kerten voltak itt. Mari, a konyhalány, az ágyra dőlt. Jutka a kaekiás, jószívű szobalány a földön guggolt. Mari egy hete jött be a városba. Szép nagy természetű, szomorú nézésű lány volt. A Jutka örök vidám fantáziáját izgatta a Mari csöndes szomorúsága. Eddig alig szóltak egymáshoz, most hirtelen Jutka kíváncsi lett erre a lányra, a faluból idevetődött, mindig hallgató leányra. A konyhából nehéz ételszag áradt be és valami kis halvány világosság.

A két lány hallgatott egy darabig. Aztán megszólalt Jutka.

— Beteg vagy? — kérdezte Marit, akinek a lélekzététele is alig hangzott.

Mari nem válaszolt. Nem is hallgatott a másikra. Egész nap szaladgált, inkább fáradt volt, mint szomorú. Jutka, aki mindig gyorsan végezte dolgát, nem ismert fáradtságot. Városi fürge lába ugyancsak be volt rendezve a futkosásra. Nem tudta elképzelni,

hogy valaki fáradt is legyen. Hogy nem kapott feleletet, közelebb ment a leányhoz. Egy perc alatt megérezte, mi baja lehet a másiknak. Láta napról-napra, mint sápad az életerős leány. Buksi cseléd fejében szomorú kis szánó gondolatok támadtak és a szívében, melyben hirtelen változott az érzélem, szomorúság rezgett.

— Mi bajod? — kérdezte. — Miért jöttél ide? A városba.

Mari felült az ágyon. Nyitott szeme a sötétbe meredt. A hangja halk volt, őszinte és nagyon szomorú.

— Otthon nem lehet keresni télen. Kell a pénz, tavasszal megesküszünk.

— Szeretőd van talán? — kérdezte Jutka.

— Igen, — felelte csöndesen Mari.

— Kaptál már levelet?

Mari erre szó nélkül fordult el. Mióta eljött, nem akart erre gondolni. Attól kezdve, hogy megérkezett és meglátta a levélhordót, mindig eszébe ötlött halványan, sejtelmesen: ha kapna egy levelet. Maga sem tudta, de a lelke mélyén szagos, rózsaszínű, gyöngéd írású levélre vágyakozott, becézető szavakra, amiket a messzi havas faluból hozzá intézne egy legény. Idegenben élő lelke vágyakozott a cirógató szavak után öntudatlanul. Mint

Koncz József

kifogástalanul fest, vegyileg tisztít mindenemű ruhákat.

Főüzlet és gyár: **Arany János-u. 10.**

Fiókküzetek: **Batthyányi-u. 2. és Vár-u. 3.** (Zenede udvar).
Alapított 1903. Telefon 701

száma. Határozottan nagy többség, de ez a többség nem képviseli a kerület lakosságának többségét. Tessek figyelembe venni, hogy hatszáznál jóval több a vasutasok száma, akik kénytelenségből szavaztak a jelöltségbe kényszerített üzletvezetőkükre. Ha a vasutasszavazatoktól eltekintünk, ha kellő értékükre redukáljuk a tisztviselő-szavazatok és szem előtt tartjuk, hogy tizezreket költöttek elítélésre és lélekvasárlásra, akkor tisztán áll előttünk, hogy a legfrissebb miskolci győzelem nemhogy a kormány politikájának helyeslése volna, de éppen annak az igazolása, hogy ez a kormány a legalávalóbb, a leggaládabb eszközökkel vásárolja az embereit, hogy velük Bécs jármába hajtsa ezt a kizsartolt szegény kol-dus országot.

A miniszterelnök a Balkánról és a magyar politikáról.

A legelterjedtebb francia lap, a „Matin” tegnapi száma intervjut közöl a miniszterelnökkel, aki úgy látszik — abban a jámbor hitben él, hogy ő a jelenkor legnagyobb államférfia. Mert egy nagy államférfiu tekintélye talán súlyt adna az ilyen lehetetlen nyilatkozatnak is, amit azonban Khuen-Héderváry grófra gondolva bizony csak csöndes derűtséggel olvasgatunk.

— Nem aggódom, mert nem hiszem, hogy a közel jövőben Balkán-krízis fog kitörni. Erősen hiszem, hogy Törökország és Bulgária között a félreértések békésen fog-nak elsimulni. Nincs mit félni attól, hogy a macedóniai mozgalom átesap Boszniára. A pánszlávizmus olyas valami, amibe már csak az egyetemeken hisznek. Husz éven át kormányoztam Horvátországot. Ismerem a déli szolidaritásuk nem terjed odáig, hogy a halálba mennének egymásért. Nagy-Szerbia Ausztria-Magyarország délszavjainak szemében csak utópia, kevesen hisznek benne, mert a mi délszlávaink tudják, hogy mi

több szabadságot, függetlenséget adunk, nekik, semmint más országtól kaphatnának.

A magyar belpolitikáról a következőket mondja Khuen-Héderváry miniszterelnök:

— Az ország nyugodt. Nincsenek zendülők. Az egész ország fellelegzett, megkönnyebbült. Minden józan ember belátja, hogy örütség volt minden alkalommal Ausztria ellen fenekedni, amellyel mi békében kell hogy éljünk. A Don Quijote-kirohanások ideje elmúlt. Becsületesen akarunk vállvetve dolgozni a dualisztikus monarchiában, anélkül, hogy nemzeti érzésünket megtagadnók, amit egyébként senkisé kíván tőlünk.

Khuen-Héderváry gróf szerint tehát csak a Don Quijote-kirohanások sorozata a magyar nemzetnek az osztrák önkény ellen folytatott négyszáz éves küzdelme. A miniszterelnöknek fejébe szállt egy kicsit a diadalmi mámor, de az ellenzéknek gondja lesz rá, hogy mielőbb bekövetkezzék a keserű kijózanodás.

Tizenkilenc órás mars Nagyvarad határában.

Nyolcvanhat baka kidőlt.

Nagyvárada, augusztus 10.

A legutóbbi pilis-csabai katonai menetelés borzalmait ismét ráterelték a közönség érdeklődését a katonai nevelés szellemére s rövid vizsgálódás után kiderült az, hogy a hadvezetőség visszaállítani igyekszik azokat az állapotokat, amelyek tizenkét évvel ezelőtt a bileki halálmars-hoz vezettek. A hadvezetőségnek ezt a lázas igyekezetét megérzik már a nagyváradi ezredek katonái is, mert az utóbbi időben egymást érik a tiz-tizenkét órás menetelések, a mult hét péntekjén olyan eset is történt, amelyet szó nélkül hagyni nem lehet.

A nagyváradi 4-ik honvédegyalozred legénysége 24 óra leforgása alatt tizenkilenc és fél órát menetelt s dacára annak, hogy a szol-

gálati szabályzat, az u. n. Dienstreglement legfeljebb csak 30 kilométernyi utat enged meg, a 4-ik honvédezd legénységének 65 kilométer utat kellett megtennie a legégetőbb hőségben.

A marsnak nem is maradtak el megdöbbenően szomorú következményei. Habár az ismert katonai titoktartás minden igyekezetével azon volt, hogy a kényszermentelés eredményei nyilvánosságra ne jussanak, annyi mégis kiszivárgott, hogy a tizenkilenc és fél óráig tartó menetelés alatt nyolcvanhat katona részint a hőségtől, részint pedig az irtózatosságtól összeesett és szekeren kellett őket visszazállítani a kaszárnyába, ahol némelyikük még most is ápolásra szorul.

Immár kétségtelen, hogy a humanitástól távol álló kényszermentelések a hadvezetőség intencióinak köszönhetőek s kitűnik ez abból a beszédből is, amelyet munkatársunk folytatott a katonai ügyekben igen beavatott férfiúval.

— A bileki menetelés után a hadsereg nevelésébe új szellem költözött a hadvezetőség jóvoltából. Az elv az volt, hogy a hadsereg egyenlő a népiskolával s a legénységet oktatni kell és önállóságra tanítani, felesleges terhek viselésétől fel kell menteni a legénységet s különösen feltétlenül szükséges felszerelés tökéletesítésére helyezendő a főszű.

— Így is történt, egészen a szerb háborús mozgalmak befejezéséig. A legénység a nagy menetelés idején felmentették a bornyu viselés alól s a Gewaltmarschokat, a kényszermenteléseket teljesen megszüntették. A hadsereg nagyrészt kézi bombákkal szerelték fel. A tisztelgés formáit, amellyel a szolgálati szabályzat mintegy 200 §-a foglalkozik, figyelmen kívül hagyták s az utcai tisztelgés kivételével az összes formákat kiküszöbölték a gyakorlatból. Ekkor hozták be a csukaszürke egyenruhát is, amely szintén egyik főbizonyítéka volt az egyszerűsége való törekvésnek.

— „Japán taktika” néven foglalták össze mindezeket a modernebb rendelkezéseket s ennek a szellemében folyt le a szerb

sejtés élt benne ez is, mint minden. Az eljövetele hazuról, a válás, az idegen város ezer benyomása! Egyiket sem tudta meghatározni, minden együttvéve, mint csöndes szomorúság élt benne. Most a leány szavai felébresztették, eszébe hozták a nagy öntudatlan, izgalmat várás. Nem tudott szólni. Valami indulat a torkát fojtogatta. De nem sirt. A falhoz fordult. Csak a lélekzete lett gyorsabb.

Jutka látta, hogy nem válaszol a lány. Különben is csábította a konyha illata, föl-kelt hát, megigazitotta a szoknyáját, félre-smitotta a haját és indult kifelé. Az ajtóból még visszazólt:

— Hát az a nyálkás mit akart?

Mari a fal mögül kérdezte:

— Kicsoda?

— A báró.

— Tudod, — mondta Mari egyked-vüen.

Jutkának fölillant a szeme.

— Mennyit ígért?

— Tíz forintot.

— A rongyos, — mondta megvetéssel a szobaleány. Félrehuzta a száját. És kiment a konyhába.

3.

A levélhordó mindennap jött. A cselédek kedveskedve fogták körül.

— Van levél, postás ur?

— En nem megyek ki, — gondolta Mari, — még azt hinné... Még rosszat hinne rólam.

Ennyi volt az egész, amit elgondolt. A többi mint bizonytalan érzés hullámozott benne. Megmagyarázhatatlan valami. Az ő merev természetéből kiinduló tartózkodás, öntudatlan vonakodás, inkább vadság. Egész nap egykedvű volt, a dolgát közönnnyel végezte. Az egyetlen időpont, mely felrázta egykedvűségéből, az volt, mikor a leveleket hozták. Ilyenkor fölnesselt és lihegve figyelt kifelé. A szeme kérdően nézett a levélhordó szemébe, de azért nem ment ki.

Később, hogy éjjelenként nem aludt, megpróbált gondolkozni.

— Ha kimenne, — ötlött az eszébe. Küzdött az ellen, de hogy mind nagyobb lett a vágyakozása, mindinkább vesztett az erejéből. És lassankint meggyőződése lett, hogy ha kimenne, lenne levél. És ez legyőzött benne mindent. Lehajtott fővel, szemébe húzta kendővel ment ki egy nap a postás elébe. Nem is mondta, inkább elsuttogta, amit akart.

A levélhordó éppen enyelgő kedvében volt:

— Majd holnap, — ígérte a leánynak.

— Utban van.

Ezeket a szavakat Mari komolyan vette és ettől kezdve mindennap kiment az ember elé. Lassankint, minden eltűnt az életéből. A munka, a várás volt. Naponként szinte lázasan faggatta a levélhordót. Sokszor nem is szólt, csak a szemével kérdezte: nem jött?

Ahogy meglátta az embert, már lázas lett. Olyan nagy volt a levél utáni vágyakozása, hogy már nem is tudta különválasztani az embertől. Minden álma hozzáfűződött, lázas vágyódása az emberhez tapadt.

— Szereji magát ez a lány, — mondták a levélhordónak — a többiek.

Az kedélyesen nevetett.

4.

Naponta mind szomoruban ment ki elébe.

— Postás ur — dadogta — nekem nem hozott levelet?

A feleletet be sem várta. Rákvörös arccal fordult be a konyhába. Jutka sietve olvasott egy rózsaszínű levelet. Körültáncolta vele a konyhát. Mari kitágult szemmel bá-

Wacha Róbert modern tisztító intézete a jövő héten üzemét megkezdi.

mozgósítás is. Óriási haladás volt ez a tiztizenkét év előtti állapotokkal szemben és éppen ezért keltett csodálkozást nemrégiben katonai körökben, mikor a hadvezetőség írásban is kiadta a japán gyakorlati szabályzatot.

— Ezek a szabályok ugyanis teljesen ellentétei voltak mindannak, amit eddig japán taktika néven ismertek és kedveltek. Az új szabályzatnak legfőbb törekvése megszigorítani a legénység életmódját és még békében is a legnagyobb nélkülözéshez és megpróbáltatásokhoz akarta hozzászoktatni őket. Az önállóságra való nevelés eszméjét teljesen elveti s ehelyett a lehető legnagyobb összpontosításra törekszik, még kisebb fontosságú ügyekben is. A szabályzat ismét meghódol a legszokatlanabb formáknak előtt, mert az a célja, hogy a legénységet ezzel is mennél fegyelmesebbé tegye.

Szerencsétlenség a Piac-utcán.

Alázuhant lakások.

— augusztus 10.

A könnyelmű takarékossgal megejtett építkezésnek és a lakók érdekeivel való nem-törődőmségnek ma délelőtt áldozatai voltak. A Gál Ferenc tulajdonát képező Piac-utca 79. számú ház egyik udvari lakásának padozata, amelyet gyenge sinek tartottak, beszakadt s a bentlétők a pincébe zuhantak, ki könnyebb, ki súlyosabb sérüléseket szenvedvén.

Az eset részletei a következők:

A Piac-utca 79. számú ház egyik udvari lakását Darvas Ede női szabad bérlő. A varró leányalkalmazottai régebben panaszkodtak, hogy a padló inog. A bérlő ezt említette a gazda előtt, aki azonban — úgy látszik — nem vette komolyan a lakó aggályait. Ma délelőtt a konyhában foglalkozott Patáki Erzsébet szakácsnő. Egyszerre kettévált alatta a padló s a következő pillanatban az egész konyha a pincébe zuhant. A zajra a varróból Rácz Ella varróleány az előszobába szaladt, amely szintén inogni kezdett s pár pillanat múlva ez is leszakadt s Rácz Ella szintén a pincébe esett.

mult maga elé. Egész éjjel nem aludt. Másnap nem ment ki. A konyhaablakból leste, hogy hurcolja ki az ember mindenkinek a levelet. Harmadnap sem ment ki. Ekkor megint álmatlanul töltötte az éjszakát. Másnap egész nap egykedvűen járt. Tétova mozdulatokkal tett-vett. Estefelé már nem birt magával. Fáradtan ült le a kis konyhapadra. A szakácsné meg a szobalány kint vihancoltak a kapuban. Mari a tűz előtt ült. Nem gondolt már semmire. Féloldalt hajlott a feje. A szeméi fátáradtan csukódtak le.

Ekkor valaki kinyitotta az ajtót. A levélhordó. A konyhában homály volt. Mari ijedten rezzent össze.

— A levél! — kiáltotta az ember — és vigan meglöbögötte a levelet.

A levél! Marinak a fejébe szökött a vére. Elkapta a levelet. A gondolatai ujjongani kezdtek. Nagy, zavaros öröm szállta meg. Egészen beleszédült. Nagy gyönyörű, hálás, szerelmes érzés fogta el ez ember iránt. Az egész világ iránt. Minden kiesett a gondolatából. Csak az érzelmei uralkodtak. Az érzelmei — és vonták lázas vágyakozással ez ember felé, aki most a legszentebb, legnagyobb volt előtte. Hirtelen támadt gyönyörűséggel nézte az embert. A fejét cirógatta. Nem tudta, mit tesz és elvakult öntudat-

leírhatatlan lett erre a félelem. A házból levők az ablakokon keresztül ugráltak ki az udvarra, mert attól tartottak, hogy a varró padlója is be fog szakadni.

A nagy zűrzavarban mégis volt annyi lélekjelenléte valakinek, hogy a mentőkért telefonált. A mentők azonnal kivonultak s hozzáláttak a munkához. Éppen kellő pillanatban érkeztek, mert a konyhából a pincébe szakadt tüzhely felgyújtotta a könnyen gyuló anyagot.

Már égtek a pincében a gerendák és a felhalmozott különféle tárgyak, amikor Patáki Erzsébet szakácsnőt súlyos sebekkel borítva felhozták. Rácz Ella varróleány is jelentékeny sérüléseket szenvedett. A szakácsnőt a kórházba vitték. Rácz Ellát a lakásán ápolják.

Az esetről értesült a rendőrség is, amely a vizsgálatot megindította. A helyszíni szemlét még ma délután megtartotta Rostás István főkapitány s a legnagyobb szigorúsággal fog eljárni azok ellen, akiket ez ügyben a felelősség terhel.

Megállapították, hogy a pince boltozatát tartó vas sín nem volt kellő biztonsággal beépítve s így történt meg a beszakadás.

SZINHÁZ.

* **Ferenzi Frigyes távozása.** Ferenzi Frigyes, Zilahy társulatának főrendezője egy nyiregyházi lap értesülése szerint Szegedre szerződött s 1911 szeptember elején el is foglalja új állását.

* **Zilahy és Nyiregyháza.** A nyiregyházi színházi bizottság legutóbb úgy határozott, hogy Zilahy Gyulával három évre megkötöi ugyan ismét a szerződést, de azzal a feltétellel, hogy amennyiben Nyiregyháza város e három év eltelté előtt építendő fel állandó színházát, úgy egy évvel előbb is felmondhatnak neki. Nyiregyháza város egyre komolyabban foglalkozik a színház-építés tervével s úgy lehet, hogy a jövő év őszén az egyre fejlődő szomszédvárosban is állandó hajlékot kap a magyar színpad.

lan, gyönyörűségében belemarkolt a férfi karjába. Az egy percig meglepődve nézett rá. — Az istenit! — kiáltotta azután — és ledobta a levélsomagot.

Mari szikrázó szemmel üt a földön.

5.

„Édes szeretőm” — írta Mari másnap. Előtte feküdt a szeretője levele. A szeméi fátáradtan siklott le a sorokról. Arra gondolt, hogy mi történt vele. És hogy már most mit válaszoljon. Megerőltette az esztét és gondolkodni próbált. Hogy mi lesz. Hogy mindenki beszél majd, hogy most már nem lehet úgy, mint azelőtt és hogy mindennek vége. Kurta kis eszébe megfordult minden és végén látta a megoldást. Ezt: öt krajcárért öt pakli gyufát lehet kapni. Összehajtotta a levelet. Pénzt vett magához és kiment.

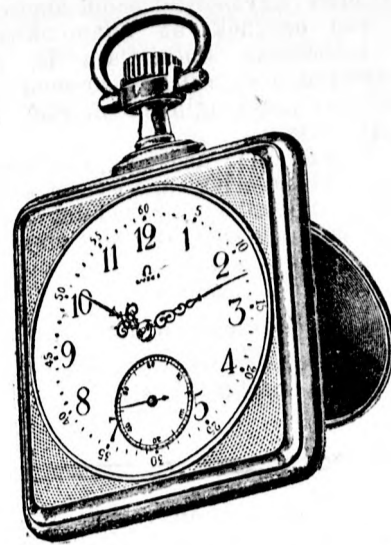
6.

Mikor az orvosok Marinak a holttestét megvizsgálták, megállapították, hogy nem tiszta.

A bárónő — aki csak a temetésen tudta meg ezt, — roppant meglepődött és azt mondta a főhadnagynak:

— Csak annak örülök, hogy az uramnak nem volt igaza.

Teljes bizalommal legolcsóbban órá-, ékszer- és ezüstműt

Löfkovits Arthur és Társa

magyarország legnagyobb órá-, ékszerész üzletében vásárolhatunk.

A cég immár 29 éve áll fenn.

A bihari nyomoruság.

A nagyváradai püspökség földje.

— augusztus 10.

Megdöböntő adatokat közöl velünk nagyváradai tudósítónk Biharmegye nyomoruságáról. Az iskola nélkül való és pellegrás magyarországi járásban az utóbbi időben szinte hihetetlen mértékű olt egész falvak nyomorusága, s a szentéletű és könyörületes püspökség, melynek több százezer holdra kiterjedő földbirtokai hurokként veszik körül az éhező falvakat, nem akarja enyhíteni a nyomort semmivel sem. Éhen kell elpusztulniok a községek lakóinak vagy pedig ki kell vándorolniok ebből az országból, ha ugyan van annyi pénzük, amelyből földözhetik az utazás költségeit.

A magyarországi járás kilenc községe a földművelésügyi miniszterhez kérvényt küldött fel. A miniszterium Biharvármegye alispánjához küldötte a kérvényt, aki viszont a csékei járás főszolgabírójától kért véleményt. A főszolgabíró jelentése — mint nagyváradai tudósítónk jelenti — most érkezett meg az alispáni hivatalhoz és a jelentés adatai oly meglepő képet festenek a kérvényező kilenc község nyomoráról, hogy szívesen válik még a legutolsó ázsiai államnak is.

Miklólázur, Kisbáránd, Nagybáránd, Bikács és a többi községek — mondja a jelentés — egy talpalatnyi föld és legelő nélkül színlődnek. Teljesen igazuk van a községeknek, amikor azt kérik, hogy az őket gyűrűként körülövező püspöki földekből adjanak el nekik megfelelő földdarabokat. Bikács, Kisbáránd és Nagybáránd községeknél egy te-nyérnyi szántóföldjük sincsen. Az itteni lakosok bérelik még azt a kis földdarabocskát is, amelyen a házukat építették föl. A nyomoruság: viskó az övék, de a föld, amelyen fölépítették, a nagyváradai római katolikus püspökségé. Igaz, hogy kiesnyek a községek, kevés a lélekszám, de oly elenyészően csekély a határ, hogy rajta megélni még bel-

?! Hajnalba, hajnal előtt !?

terjesebb gazdálkodás és jobb minőségű föld mellett sem lehet.

Hiába lenne egyik-másik lakosban szorgalom és igyekezet, földet mégsem vehet, mert gyűrűként veszi körül a falvakat a püspöki birtok. A legelőkről még beszélni sem lehet, mert ugyszólván sehol sincsenek. Kihatása van ezeknek az állapotoknak a községek lakosainak kulturájára is, mert miután csordákban és csürhékben nem lehet az állatokat legeltetni, minden marhát egy-egy gyermek őriz.

Ilyenformán még azokban a községekben is, ahol már van iskola, a gyermekek elmaradnak az iskolától és a szabadban dühöng köztük az erkölestelenség is. A terhek tűrhetetlenek, a koresmák és a kivándorlók száma azonban napról-napra nő.

Ezeket írta jelentésében az alispánnak a magyarországi járás főszolgabírája s ha Tiszalstván elolvassa ezeket, büszke lehet vármegyéjére.

Hol lehet könyveket, Levelezőlapokat, Levélpapírokat, Borítékokat, Zene-műveket, Couplékat, Képes könyveket, Folyóiratokat, Divatlapokat, Regényeket, Imakönyveket, Levelezőt, Szakácskönyvet, Író- és rajzszereket **olcsón és jól** vásárolni

Csillag Arthur

könyv- és zeneműkereskedő modern papíráruházában

Városháza épületében.

NÉVJEGYEK, Levélpapírok, Kártyák, Eljegyzési és esküvői meghívók, Szamlák, szóval az összes előforduló **nyomatványok olcsón és pontosan** készíttetnek.

— **Könyvkötészeti munkák elvállaltatnak.** —
Égetett zománottablák megrendelhetők.

Hamiskártyások Debrecenben.

Jó lesz vigyázni!

— aug. 10.

Mint egy, a kék levegőtengerben, távol magasban lebegő repülőgép motorjának egyre halkuló berregése, oly csöndes légysággal pattant ki a fáma mesélő szava ma arról, hogy az elmúlt éjszaka, az egyik zöld posztóval betakart asztalnak hivatlan vendégei voltak, hamiskártyások személyében, akik — míg egyrészt az ismeretlenség homályos kódéba burkolóztak, másrésztől sipistas manipulációkkal „gyökérré” fosztották ki az egyik játékost.

Az esetről a szigorú titkolódzás miatt csupán egy pár halovány, ugyszólván semmitmondó részleteske derült napfényre, amelyek sem a hamis kártyajátékosok kitérő nem szolgálnak fölvilágosítással, sem pedig arról, hogy vajjon ki volt a — „gyökér”?

Nagy vonásaiban a hamis kártyázás ugy történt, hogy az említett törzsasztalnál összeült a rendes esti társaság, amelynek egyik tagja azonban ez egyszer nem jelent meg.

A hiányos társaság kártyázni kezdett s vidám hangulatban folyt a „bankadás”. Folyt egészen éjfélig, amikor — mintha csak a szellemek órájának miliójába illeszkedett jelenség lett volna — megjelent a hiányzó tag, felgyürt gallérral, szemre huzott kalappal, borközi állapotban. Vele együtt érkezett két ismeretlen uri ember, akiket ciceronejuk a kártyázó társaság jóindulatu kegyébe ajánlott.

Az ily módon kipótlódott számú társaság most már együtt kártyázott. Az ismeretlen két uriember kitűnő játékosnak bizonyult.

És innen homályossá válik az eset. A két ur között hol az egyik, hol a másik nyert oly feltűnő módon, hogy az asztaltársaság tagjai közül egyik is, másik is fölállott az asztaltól és eltávoztak.

A „gyökér” azonban, hódolva szenvedélyének, tovább játszott a két ismeretlen ural. Egészen, amíg belépirkadt a sötétségbe a reggel.

S a reggel első világító sugarával együtt a „gyökér” előtt világossá vált, hogy minden pénze — körülbelül 500 koronája — elusztott a kártyajátékon.

Bejelentette tehát a két ismeretlen társnak, akik mosolyogva „jó alvást” kívántak a kifosztottnak és eltávoztak.

Az egyedül maradt játékos csak ekkor, a kártyaszünet elmúltával ébredt tudatára annak, hogy ez a nagy veszteség gyanus, nagyon gyanus...

Hamis kártyázásra gondolt azonnal.

De, hogy mennyire titkolni akarja a hazard játékot, legjobban bizonyítja az, hogy följelentés nem érkezett eddig még a rendőrségre a két sipista ellen, akik azóta tulvannak már ungon-berken...

A villamos vasut építkezései.

Munkatársunk beszélgetést folytatott Majerszky igazgatóval, aki a villamos vasut aktuális kérdéseiről az alábbi nyilatkozatot tette.

Nagy a panasz a közönség körében a villamos vasut építése miatt. Nagy az elkeseredés a kettős sínek miatt — írja egyik laptársunk. Pedig nincs ok az elkeseredésre. A hegyláncokat nemsokára elhordják, a sínek közé nem akad bele a kocsis kerék s a sínek nem állanak majd ki a kövezés fölött, nem botlanak meg az átjárók. Nem lesznek lábtörések s egyéb balesetek egész sora.

Tudósítónk felkereste Majerszky Mihály igazgatót, aki az egész ügyet részletesen megvilágította. Kijelentései nemcsak lényegesek, de az aggodalmaskodókat is megnyugtatták.

A sinrendszer.

Ami a sinrendszer ellen kifejezésre juttatott aggodalmakat és kifogásokat illeti, kijelentem mindenekelőtt, hogy a sinrendszer kérdése már a város és a vállalat közötti tárgyalások kezdetén beható megvitatás tárgyát képezte. Mindkét részről az volt a törekvés, hogy a vágányzat a helyi szükségnek megfelelő és célszerű legyen. A szerződésben vonalról-vonalra megállapítást nyert a különböző sínfajták kötelező használata, s a társaság eddig is, ezután is respektálja a szerződést. Sőt eddig is megtörtént, hogy oly helyeken, melyek költségesebb sinrendszert kívántak a kötelezettnél, a társaság nem fukarkodott s mondhatom, hogy tetemesen nagyobb összeget költünk a vonalakra, mint a mennyit köteleztünk. Így például a Miklós-utca sarkától a vasuti állomásig, a Piac-utca másik oldalán pedig mindenütt ily rendszerű sínek lesznek, ahol az utcák terek viszonyainál fogva nyiltabbak a térségek és nagyobb a kocsis forgalom.

Végül: nemcsak a szerződésben, de a miniszteriumnál is a *vegyes-sinrendszer* alapján nyert megállapítást az építési tőke. Ha mindenütt főnixsz sínekkel ope-

rálnánk, a kiadás jó néhány százezer koronával magasabb volna.

A Piac-utcai kettős vágány.

Nem igaz, mintha a Piac-utcának Széchenyi-utca felé eső oldalán kettős sínpárt rakatnánk le. Mindössze arról van szó — s ehhez szerződésadta jogunk van, — hogy a Miklós-utcától az Arany Bikáig terjedő vonalrészben néhány kitérőt konstruálunk, a helyi kereskedelmi érdekeltségek kívánsága folytán. Ez minden vidéki városban így van s tessék arra is gondolni, hogy egy-egy kitérő vágányra olykor-olykor a forgalom lebonyolítása végett is szükség van. Naivak azok az aggodalmak, melyek arról szólnak, hogy e kettős vágány sok balesetnek lesz majd okozója. Megnyugtatósul kijelenthetem, hogy eszlódnak azok, kik a látszat után ítélnék, mert a vezető és futósín között *semmiféle mélyedés nem lesz: a sinközöket végig aszfalttal tölttetjük ki.*

Ami pedig a háztulajdonosoknak okozott apró kellemetlenségeket s a munkálatok okozta ideiglenes akadályokat illeti, erről mi igazán nem tehetünk. Ha nem építenők a vonatot, mindaz akadályok el-esnének. Különben is jelentkeztünk minden háztulajdonosnál s ahol kívánták, nyomban elkészítettük a rögtönzött átjárót.

A munkálatok rendje.

Legsürgősebb szükség most a Hunyadi-utcai vonal kiépítése, mert köztudomás szerint e néhány száz méteres rész van leginkább igénybe véve. E vonalrész tegnap óta *éjszakai munkával építjük ki*, közel kétszáz emberünk dolgozik s három nap múlva eljutnak az új sínekkel a Miklós-utcaig. Ez a vonalrész tisztán Főnixsz sínekből készül és pedig — érdemes a megemlítésre — az első magyar gyártmányu főnixsz sínekből. (Főnixsz síneket eddig csak külföldön gyártottak s a resicai új gyár első készlete Debrecenbe került.)

Azt hiszem néhány napon belül megszűnnek azok az érthető apró késések is, melyek az igénybe vehető vonalrészek számának csökkenése folytán merültek föl. Örülünk, hogy a vonatjáratokat nem kellett korlátozni a munkálatok miatt.

A *Csapó utcai vonalrész* kiépítése körülbelül e hó 20-án veszi kezdetét. A vonal végpontja a Vilmos-husár laktanya kapuja lesz. Az errefelé eső érdekeltségeknek vonal meghosszabbítások iránti mozgalmi még nem komoly formájuk, hivatalos tudomásunk nincs is azokról s ma semmi mellékvágány kiépítésére nem gondolunk.

A *Hatvan-utcai vonalrész* készen van, csupán apróbb simítási munkálatra lesz még szükség.

Glück Ede

férfi-, női- és gyermekcipő nagy rak-tára jelenleg a Piac-utcai barakban van.

UJDONSÁGOK.

— **Nepalek Vilmos** — udvari tanácsos. *Nepalek* ur elsőrangú szolgálai szerepet tölt be az udvarnál, mint szertartásmester. Vagy mondjuk, utolsó rangú hivatalnok állást. Több, mint egy udvari lakáj, kocsis, vagy furir, de kisebb, mint egy udvari cancellista. És most udvari tanácsos lett. Egyenrangú lett *Várad* Antallal, a színiakadémia volt igazgatójával, *Prileszky*vel, a királyi uradalmak igazgatójával, *Visontai* Somával, a jeles fiskálissal és nagyobb rangú, mint p. o. a kir. tanácsos alispánok, tanfelügyelők és polgármesterek. Üdv önnek méltóságos *Nepalek Vilmos* főcerimonárius ur! Hanem kíváncsiak vagyunk, tőri-e még magát magyar ember ezért a kitüntetésért, amivel egy udvari eselédet is jutalmaznak?

— **Kitüntetés.** Ő felsége *Hrabar János*nak, a 7. hadtestparancsnoksághoz besorozott altábornagynak, s a 7. sz. hadtest tiszti iskola parancsnokának a katonai érdemkeresztet adományozta.

— **A Kassa—debrecen temesvári vasut** Megemlékeztünk már arról a Debrecen közelről érdeklő fontos akcióról, melyet a kassai kereskedelmi és iparkamara indított oly vasutvonal létesítése iránt, amely Kassa—Debrecen—Nagyvárad—Arad és Temesvár városokat közvetlenül kötné össze. A mozgalom teljesen indokolt, mert a magyar városok legtöbbjének fejlődése nem áll arányban a főváros gyarapodásával. A központosító rendszer a főváros részére szerzett meg mindent s így ugyancsak elérkezett az ideje, hogy ma mikor a centralizáció elérte a teljességét, keressük a kapcsolatot a vidék egyes, távolság szempontjából elég közel fekvő, de a vasuti vonalak útján való elérhetőségében nagyon messze eső városai között. Az ország keleti felének lehet e részben a legtöbb joga panaszkodni. Ez az egész országrész általában transverzális fővonalak nélkül szűkölködik. — Kedvezőtlen az összeköttetés Nagyvárad—Debrecen és Debrecen—Arad között. Egy egész országrész érdeke kívánja, hogy a Felvidéket Dél-Magyarországgal a keleti városi központokat egymással mielőbb közvetlen és elsőrangú vasutvonal kapcsolja össze. Vidéki városok érdekeiről lévén szó, bizonyos, hogy a főváros ellene lesz a terv kivitelének. A vidék azonban a maga szellemi és gazdasági erővel vissza kell hogy verje majd ezt a támadást. Külföldi példára hivatkozva rámutathatunk Németországra, ahol hatalmas transverzális vasutak versenyeznek a centralis vonalakkal. Az érdekelt városoknak egyesült, komoly föllépéssel kell a terv sikere érdekében sikra szállaniok. A temesvári kamarának ez ügyre vonatkozó felhívása legközelebb megérkezik a debreceni kamarához, amikor alkalma lesz a debreceni érdekeltségnek is megszólalnia ebben a fontos kérdésben.

— **Köszönetnyilvánítás.** Boldog emlékeztető férjem elhunyt alkalmából megnyilvánult, nekünk nagyon jól eső részvétért s a megboldogultnak végtisztességtételén való megjelenésért úgy az egyes jó barátoknak, mint társulatoknak és egyleteknek a magam és egész családom nevében hálás köszönetemet nyilvánítom. Debrecen, 1910 augusztus 10. — Özv. Komlóssy Arthurné.

— **Jelölteink mozgalma.** A debreceni ügyvédi kamaránál bejegyzett ügyvédjelöltek e hó 14-iki nagygyűlést előkészítő bizottsága tegnap tartott ülésén megállapította az igazságügyminiszterhez felterjesztendő emlékirat végleges szövegét. A nagygyűlés tekintve úgy a vidékiek, mint a helybeli ügyvédjelöltek élénk érdeklődését — igen sikeresnek ígérkezik.

— **A bán sógora öngyilkos.** Nemesak Zágrábban, hanem egész Horvátországban nagy feltűnést keltett *Crujevic* Albert ügyvédnek, a bán sógorának öngyilkossága. Fiatal korában activ részt vett a politikában. Az utolsó időkben sokat betegeskedett, ami valósággal buskomorrá tette. *Crujevic* duszgázdag ember volt, rendezett viszonyok között élt és tettének indokát csakis tulidegségének tulajdonítják.

— **Meghalt Izsák Margit.** Az Angol Királynő szállodában, mint lapunk tegnapi számában jeleztük, öngyilkossá lett *Izsák Margit* kaszírónő. A szerelmi csalódás miatt halálba vágyó leányt súlyos belső sérüléssel a kórházba vitték s ápolás alá is vették. Délután már jobban is érezte magát *Izsák Margit*, azonban estefelé állapota oly válságosra fordult, hogy segíteni nem lehetett rajta. A szerelem áldozata az éj folyamán meghalt. A rendőrség kihallgatta *Izsák Margit*ot, aki azt hozza fel öngyilkossága okául, hogy szerelmes volt egy fiatalemberbe, aki azonban elhidegült tőle. Családját a rendőrség táviratilag értesítette a szomorú esetről. Temetése ma délután négy órakor lesz a közközház halottas házából.

— **Öt éves gyilkos.** Hajduböszörményben tegnap rémes szerencsétlenség történt, melynek áldozata egy három éves kis gyermek. A hatóság most házról-házra nyomozza, hogy kinek van fegyvere. Valamelyik orvvadász a fegyverét megtöltve eldugta kinn a városhoz közeli réten a hatósági közegek elől. A rétre ment játszani egy öt éves és egy három éves gyermek. A gyermekek megtalálták a puskát s azzal játszani kezdtek. Az öt éves *Kelemen Béla* elsütötte a fegyvert, mely éppen kicsiny társát találta, amelytől az holtan rogyott össze. Debrecenből dr. *Horváth Arthur* utazott ki a színhelyre s ott fogja a boncolást megejteni. Az ügyészség nyomozza a fegyver tulajdonosát, mert ennek van a legtöbb része abban, hogy a szerencsétlenség megtörtént.

— **Gyorsvonatok gyorsítása Budapest — Nagyvárad — Kolozsvár között** A P. H. közli alábbi, Debrecen is közelről érdeklő hírt: A kereskedelmi miniszteriumban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Kolozsvár, Nagyvárad és Budapest között közlekedő gyorsvonatok útját megrövidítsék. A gyorsvonatközlekedés most Budapest és Nagyvárad között öt és fél órát, Budapest és Kolozsvár között nyolc órát vesz igénybe. A terv szerint ez az idő négy és fél, illetőleg hat és fél órára redukálnák, s ezt az időmegtakarítást a vonatok gyorsításán kívül, a Kolozsvár, Nagyvárad, Püspökladány, Szolnok és Cegléd állomásokon való vonattartózkodás megrövidítésével akarják elérni. Ennek a reformtervezetnek eszméje Kolozsvár törvényhatósága indult ki. A törvényhatóság kérvényben fordult a kereskedelmi miniszterhez a terv megvalósítása iránt s kérvényét hozzájárulás és pártolás céljából megküldötte a kolozsvári és nagyvárad keréskedelmi és iparkamaráknak is.

— **Láng Sándor dr.**, a jeles műtörvos hosszabb külföldi tanulmányutjáról hazakereszt és szanatóriuma vezetésének átvételével egyidejűleg rendeléseit újból megkezdte.

— **Végre repülünk!** *Lipscher*-intermezzók, bonyodalmas engedély-adások után

végre komolynak ígérkező repülőnapra van kilátása Debrecennek. A kolozsvári menetjegyiroda terelte olyan utra az ügyet, amely a komikum határaiból szerencsésen kievickélt. Ma a vállalat titkára, *Stouer Sándor* Debrecenben járt, s érintkezésbe lépett a rendőrséggel. Fellengző ígéretek és nagyhangu program helyett letett ezer koronát biztosítékul, s az engedélyt végleg meg is kapta. A verseny vállalkozói. Zágrábban, Belgrádban, Temesváron fognak rendezni felszállásokat. Nagyváradon szeptember hó 8-án tartják meg a repülőnapot *Simon Rudolf* aviatikus szereplésével. *Simon* saját koncepciójú biplánján fog repülni. Szeptember 11-én Debrecenbe jön *Simon*.

— **Egy magyar főhadnagy monoplánja.** Nagyváradról jelentik: *Lancendorfer Lányi* Antal idevaló huszárfőhadnagy monoplánát szerkesztett, amellyel már hetek óta kísérletezett. Tegnap reggel röptül fel először s óránkénti ötvenkilométeres sebességgel néhány percig röptül. Hozzávetőleg 30—40 métert repült a magasban. Lányit a jelen volt közönség lelkesen megtapsolta. Azt hiszik, hogy *Lányinak* rövid időn belül sikerülni fog monoplánját annyira tökéletesíteni, hogy repülőversenyeken is résztvehet.

— **Előléptetés.** A debreceni ítélőtábla elnöke *Marina Győző* máramarosszigeti törvénytudó díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Hol nyaralnak a debreceniek?** *Tátrafüreden* *Szilágyi János* építész és neje, *Kohn Lipót* fakereskedő. *Bikszádon* *Markbreit Lajos* fakereskedő és családja. *Trocsányi* *gazzdálkodó*. *Szögyény János* kir. tanácsos.

— **Kihúzták a fogát és meghalt.** Aradról jelentik: *Borosbesesen* *Vass József* gazdálkodó tegnap kihúzatta fogát *Vertmann Gellért* borbélyval, aki spárgát kötött a fájós fogra és azzal húzta ki. *Vass* vérmérgezés következtében tegnap meghalt. A boncolás kiderítette, hogy a piszkos spárgától kapott mérgezést.

— **Elfogott betörő.** A kabai csendet tegnap éjjel megzavarta *Hegedüs Károly* többszörösen büntetett betörő. *Hegedüs* az éjjel betört egy nyilvános házba s onnan nagyobb összegű pénzt ellopott. A házbeliek észrevették a betörést s üldözöbe vették a rablót, akit az elősiető csendőrségnek csakugyan sikerült elespnie. Beszállították a debreceni ügyészség fogházába s megindították ellene az eljárást.

— **Összerugta a ló.** Ma reggel rémes jelenet játszódott le a *Varga-utca*n. Egy szerencsétlen öreg asszonyt félholtra rugott egy megvadult ló. *Bagdi Istvánné* a *Varga-utca*n tötyögött hazafelé. A járda mellett vezetett egy lovat egy suhanc. Az asszony ki akart térni a ló elől, az azonban valamitől megijedve hozzá rugott. A szegény asszony a földre bukott, a lovat gazdája megfékezni nem tudta, s így történt, hogy az még több izben megrugta az asszonyt. Erre több bátor férfi megfékezte a lovat, az előhívott mentők pedig a súlyosan sérült asszonyt a közközházba szállították.

— **A pikkoló revolvere.** Nagytapolcsányról jelentik: *Ulika Dezső* 18 éves pikkoló a *Korona*-szálló éttermében ujonnan vásárolt revolverét próbálgatván, *Weisz István* 19 éves pincérré cőlzott. A revolver elsült és *Weisz István* halántékon találta, aki most haldoklik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A jó rokonok, barátok, ismerősök és minden jóakaróink, kik boldogult édes jó feleségem elhunytá és temetése alkalmából vigasztaló részvételükkel támogatásunkra sietni kegyeskedtek, fogadják őszinte hálás köszönetünket. *Liszka Nándor*, családja nevében is.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő halálesetet jelentették be: Mészáros Istvánné g. kath. 46 éves, Eimer Vilmos r. kath. 12 hónapos, Jankovich András róm. kath. 3 éves, öz. Höflinger Nándorné ref. 84 éves, Izsák Margit r. kath. 22 éves, Jalon Györgyné r. kath. 45 éves, Hevesi István ref. 13 hónapos.

— **A tolvaj hetes.** A „Debrecen” szállóban szolgált régebb idő óta Zsiga János hetes. A szálló főpincéjére pénzes fiókjában állandóan hiányt vett észre. Gyanúja a hetesre irányult, akit tegnap végre rajta is csipett a tolvajláson. Feljelentést tett, mire a rendőrség ma reggel elfogta Zsiga Jánost s kihallgatta. Beismerte a lopásokat. A pénzt elküldözte vidéken lakó rokonainak. Mikor kihallgatás után Zsigát a fogházba akarták kisérni, megszökött a rendőrség épületéből. Hosszas hajszá után újra elfogták s vasra verték. Délután megláncolva szállították a kir. ügyészség fogházába.

— **Merénylet a new-yorki polgármester ellen.** New-York polgármestere, Gayner ellen tegnap délelőtt, mikor a polgármester a „Kaiser Wilhelm der Grosse” nevű Lloyd gőzösre szállt, hogy Európába utazzon, revolvermerényletet követte el a merénylet azonnal letartóztatták. Kihallgatása alkalmával csak annyit mondott, hogy tettét bosszúból követte el. A merénylet Jules Gallaghernek hívják. Éjjeli őr a város szolgálatában. Legutóbb felmondtak neki, mert részeges és nem felel meg kötelességeinek. Gallagher ezenkívül a korrump és panamáiról híres városi párt, az ugynevezett Thaman-párt szolgálatában is állott. Az energikus kezű és becsületos polgármester üldözi ezt a pártot, éppenséggel nem lehetetlen, hogy a gyilkos idea a pártból indult ki. A polgármester állapota felette súlyos, de az orvosok remélik, hogy sikerül megmenteni az életnek.

— **Vissza Amerikából.** Fiuméből jelentik: A Pannónia kivándorlási gőzös ma ide érkezett. A parancsnok bejelentette a rév-hivatalnak, hogy 160 visszavándorló Triesztből vasuton folytatta útját. Szabó Mihály örültet illetőségi helyére szállították. Tizen-négy hajóalkalmazott New-Yorkban a hajóról eltávozott.

— **Szerencsétlenség a cséplésnél.** Rémes szerencsétlenség történt tegnap délután egy hajduszboszolói tanyán. Kozma Sándor gépész a gép körül végezte teendőit. Véletlenül elkapta a gépszij s mindkét lábát össze-vissza roncította. A segítségére hozott orvosok a szerencsétlen mindkét lábát amputálták. Az ügyészség megindította a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Az Arany-Bika Mulatóban** minden este zajosan ünneplik Keleti Juliskát, a legjobb magyar kabaret művésznőt. A közönség nem tud betelni a kiváló művésznő csudás tehetséggel és lélekkel előadott kabaret-számaival. Kovács Andor ötletes verseivel, pompás előadásával kitűnően mulattatja a publikumot. Nagy hatása van a világhírű ének-quartett, *The Millets Angalus* ének-számának is. A gazdag műsorban 10 elsőrangú attrakció váltja egymást. Az előadás 9 órakor kezdődik.

— **Szerencseszámok.** Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:
90.000 koronát nyert: 96109.
30.000 koronát nyert: 103091.
15. koronát nyert: 76566.
10.000 koronát nyertek: 43865, 105671.
5000 koronát nyertek: 21360, 33467, 91811.
2000 koronát nyert: 19942.
1000 koronát nyertek: 623 56956 68465.
A többi kihuzott számok 500 koronát nyertek.

— **A budapesti tőzsde esti zárata.** A budapesti tőzsde esti zárlatáról buda-

pesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Tartott irányzat mellett 28,000 métermázsza került forgalomba, közben 5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs 5 fillérrel drágább, a többi nyugodt. Idő: szép. A gabonaárak következők: Buza októberre 9.70, májusra 9.96. Rozs októberre 7.22. Zab októberre 7.22. Tengeri júliusra 0—, augusztusra 0—, új tengeri májusra 5.74. Repece augusztusra 12.74.

— **Butorok** mindenféle fa- és kárpitolt kivitelileg **Killer Ede** cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac-utca 68. sz. alatti nagy butortelepén legjutányosabb árban kaphatók.

— **Megnyit a Korona Gőzkenyér-gyár.** Tessék mindenhol Korona kenyeret kérni. Megrendelhető és kapható a gyár irodájában telefonsz. 825. Városi raktár Sas-utca telefonsz. 845. Fried és Löwenheim Piac-utca 72. és Hatvan-utca 16. dr. Hütter-ház és minden fűszer és vegyes kereskedésben.

TÁVIRATOK.

Az olaszországi kolera.

Milánó, augusztus 10, Kashmirban 292 ember kolerában meghalt, 364 megbetegedett.

Ehrlich széruma.

Nagybecskerek, augusztus 10. A kórházban 32 vérbajost oltottak a 606-os szérummal. 11 teljesen felgyógyult, 21 pedig javulóban van.

A reform-klub.

Budapest, augusztus 10. Az általános választói jog hívei őszre nagyszabású ankétet hívnak egybe. Budapest nagy tüneményt rendeznek. Novemberben megalakul a Reform-klub. A helyisége a Kálvin-téren lesz.

Gorkij szabadon.

Budapest, aug. 10. Gorkij Maximot, az orosz író a kormány ma értesítette, hogy visszatérhet Oroszországba. Gorkij ugyanis kijelentette, hogy ezután semmiféle forradalmi mozgalomban nem vesz részt.

OLGSO IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat óegnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írás és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyere.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

— Viselem én, míg az ő kormánya alá tartozom; de ha az alul kikerülök, jó emberek közt akarok élni, akik engem szeretnek és akiket én is szeretni tudok. A kend élete elég iskola nekem arra, hogy attól ne tárgitsak.

— Isten óltalmazzon szándokodban, édes gyermekem; de kövte hiszem, hogy apád irányában boldogulni fogsz.

— Majd meglátjuk! — mondá a leány és atyja hangos hívására bement a szobába.

— Ejnye szedte vette leánya! Ugy kell utánna kiáltani, mintha a füle be volna gypepedve, — mondá Kupez, már az ajtónál fogadva leányát és karjánál az az asztalhoz vezetve, egyenesen Kaczor Ferke mellé.

— No fiu, sokat mondtam azzal, hogy majd megfelel ő magáért? — kérdé aztán, tündöklő szemével hol a legényen, hol a leányán nyugasztva.

— Nemhogy sokat, de még nagyon is keveset mondott kend. Mar az igaz, kenden is bebizonyosodott, hogy az Isten áldása nem jár egyedül!

— No! mondá az atyja, hosszúra nyújtotva a szót, mintegy megerősítésképp arra, amit most gondolt.

— És holnap majd azt is megmutatom, hogy Sztupa Mihály egyéb dologban sem utolsó. Nem biz a, aki lelke van! De hát mit horgasztod ld a fejedet, mint akinek az orra vére megeredt! — mondá azután leányának és a legényhez fordulva folytatá: — Ne higj neki öcsém! Ne higj neki! Ilyen ez a leányféle! Most mintha háromig sem tudna olvasni, aztán meg a csillagos eget is a markába szoritáná.

— Tudom én azt Mihály bácsi! A leány-sziv olyan, mint a furulya, tudni kell ahhoz, hogy szép hangot csaljjon ki belőle az ember, — mondá a legény és az asztal mellől föl-kerekedvén, a leányhoz közöledett.

(Folyt. köv.)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gy. hatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májban-talom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FELE SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi.

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen, mint fájdalom-csillapító bedörzsölés-szer köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

A Bóni Gyártó és Mezőgazdasági Részv.-Társ.
NYIRBÁTOR.

Ajánlja legjobb minőségű

mosó szappant

és pedig: **bóni szín szappant, szegedi házi szappant, csontszappant, debreceni fajta szappant,** továbbá kis üstön főzött 5 éves legjobb minőségű borpárlatot.

Grimm családi pensió

Budapest, VIII. Üllői-ut 14. sz.

Előkelő otthon egy-ek és családok számára rövidebb vagy hosszabb tartózkodásra. — Központi fekvés a Kálvintértől néhány háznai távolságban a belváros közvetlen szomszédságában, a gróf Károlyi-féle bérpalotában. Világos utcai szobák, elegáns, kényelmes berendezéssel.

Villamos közlekedés minden irányban, a ház előtt megállóhely.

Elsőrendű konyha, mérsékelt árak. — Villanyvilágítás, fürdők, lift.

Telefon 177—63. Telefon 177—63

Használjon Nagysád FÖLDES-féle Margit-Crémet

hogyan arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a főrangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsirtalan és vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arcbőr, hanem a nyak, váll és kézfehérítésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész
ARADON.

Kapható: Debreczenben Balázs Ödön, Grosz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla, H.-Szoboszlón Barbóc Zsigmond, H.-bösörményben Ercsey G., gyógyszertárakban

12,080—12,298—1910. szám.

Ló- és szarvasmarha árverés.

A Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező törzsménesből kislejtett és szám feletti 5 darab kanca és 4 darab herélt ló a debreczeni országos augusztus 14-iki lóvásárban délelőtt 9 órakor; a törzsgulyából kislejtett és számfeletti 7 darab tehén, 8 darab üsző és 4 darab ökör pedig az augusztus 15-iki országos baromvásárban délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen eladni fognak.

Ezen árverésre a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy ezen lovak és szarvasmarhák a Város epreskerti telepén előző napokban megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1910. évi augusztus hó 8-ik napján tartott üléséből.

A városi Tanács.

9761—1910 tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Debreczeni Első takarékpénztár r.-t.** végrehajtatónak, **özv. Szabó Mihályné** szül. Katona Zsuzsánna végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő, Debreczen határában, a Csapó-kertben fekvő, a debreczeni 5964. szíjtkvben Ai + 2 sor 3697/c hrsz. a. felvett, az özvegy Szabó Mihályné, szül. Katona Zsuzsánna nevében álló szőlőre 1200 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendel e, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1910. évi augusztus hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor** e kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási ár kétharmadán alul eladni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, vagyis 240 K — fillért készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magassabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, — különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1910. évi július hó 4. napján.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Bolvár,

kir. törvszéki bíró.

Jól és olcsón étkezni

csak magyar konyhában lehet!!

Kisérrelje meg és jöjjön
a Sas-utca 4. szám alá!

Figyelmes kiszolgálás.

Előfizetők háiban és házon kívül elfogadtatnak.

Kiváló tisztelettel:

BENKŐ,

kávémérő és kifőző.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené idejét, hirdessen a „DEBRECEN” apróhirdetési között és üzönével kapja a legjobb ajánlatokat.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást erről, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

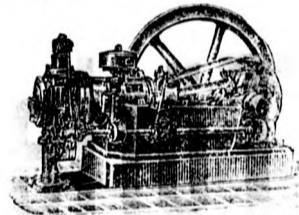
BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Drezdai Motorgyár részv.-társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzín-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroléum-motorokat és lokomobilokat — valamint szivógázmotorokat. —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

egyetemes Generatorunkkal a tényleges lóerő óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Tarsa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

! Új gyógyító módok !

DR. RÁCZ ÖDÖN gyógyintézete NACVVARADON.
Szilágyi Dezső-u. 7.

Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési kamrák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok, álmatlanság, vérszegénység, idegesség, rheuma, hűlés, köszvény, női bajok, szivgyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olcsó penzióval. Nagy pormentes kert, bentlakó orvos.

Kívánatra prospektus.

PRÓ HIRDETÉSEK. ▶▶
10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb ▶▶
◀◀ hirdetés 40 fillér. ▶▶

Levelezés.

Anonymus írónak levele van a leányosan bájos leánykától.

...1. Reggeltől délig várok, hogy láthassam és délben a kisvonaat késik — fuccs. Napközben dolga van és este újból nem lehet Önnel beszélgetni. A helyzet tehát eléggé regényes — de egy cseppet sem kedves. Ha úgy napközben ideje van, miért nem, miért nem gondolkozik, hogy ezen változtasson? Vagy nem akar? És ha nem akar, miért nem? Látja! mennyi kérdésre fog ön adós maradni!

Ajánlat.

Ászokhordók uj, fehérfából készített, hektója 9 korona. Cim a kiadóban.

Lakás.

2 szoba, előszoba november 1-re kiadó. Széchenyi-u. 02.

Kereslet.

Fajtiszta foxterrier-kölyköt keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Eladás.

Eladó ház a József kir. herceg-u cában. Cim e lap kiadóhivatalában.

Gépsziját,

mérlegeket, gazdasági eszközöket, kü-
: lönösen pedig :

nagy konyha- és edény

: raktárát ajánlja :

Sesztina Lajos

vaskereskedése Piac-utca 23.

Uj

Uj Elektrotechnikai gyár
nagyobbitás.

11 év óta fennálló elektrotechnikai gyáram és vállalatomat a mai kor igényeinek megfelelően berendezve meguagyobbitottam, valamint javító műhelyemet a mai naptól Széchenyi-u. 55. szám alatt megnyitottam

FÖLDVÁRI L.

Debreczeni Első

Elektrotechnikai gyár Villamos és Műszaki Felszerelési Vállalat irodája és üzlet: Piac-utca (Ideiglenes barak) Telefon 168.

Telefonszám 816.

Tanulók felvételnek.

Elsőrangu

száraz vályog

kapható

Külsővásárter 10. sz. alatt és
Lindenfeld Jenő

fűszernagykereskedésében Városház-utca
2. szám. Pénzügyi épület.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyárt-
:: mány, eredeti csomagolásban ::

Orvosilag ajánlva!

Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Árak tucatonként 2—16 kor.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óv-
különlegesség. Ára 15 kor. — Szétküldés titoktartás
mellett.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával
ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebészeti
műszer- és
gumliáruk gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapítottait 1878. Telefon 13—76.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra és **bér-
házakra** legelőnyö-
sebb feltételek mellett
— engedélyez az —

Általános Forgalmi Bank Részv.-társ.
DEBRECEN, (Piac-u. 68.)